

KING

Impactanalyse

Doel De Impactanalyse heeft tot doel de uitvoerbaarheid van voorgenomen wet- en regelgeving, met de nadruk op de informatiekundige kant, te verbeteren. Door bij voorkeur in een vroegtijdig stadium beleidsmakers en lokale uitvoerders bij elkaar te brengen, geven de resultaten van de Impactanalyse inzicht in:

- de consequenties die de implementatie van voorgenomen beleid heeft op mensen (o.a. burgers en ambtenaren) en de inrichting (architectuur) van organisatie, processen, informatievoorziening en ICT;
- wat nodig is om het beleidsvoornemen goed in te kunnen voeren en te laten functioneren in de praktijk.

Wanneer? De vraag of en wanneer uitvoering van een Impactanalyse op voorgenomen beleid wenselijk is, hangt af van de verwachte impact:

- consequenties voor mens, organisatie, inhoud, informatievoorziening en ICT;
- mogelijke complicaties bij implementatie;
- gemiste kansen en witte vlekken;
- de mate waarin invloed kan worden uitgeoefend en het effect daarvan op de regeling/voorziening en/of de wijze van implementatie en/of beheer.

Indien er voldoende aanleiding toe is bepaalt KING vrijblijvend de impact van een beleidsvoornemen in een kort vooronderzoek.

Wat? De Impactanalyse is een toetsing van een beleidsvoornemen tegen de eisen van de uitvoering. De te

beantwoorden vragen, te doorlopen procestappen en de instrumenten / methodieken die daarbij ingezet kunnen worden, staan beschreven in een handreiking. Naast context, planning, strategie, kosten en baten hebben de vragen betrekking op de volgende aspectgebieden:

1. Organisatie (visie, processen, verandering)
2. Mens (kennis, vaardigheden en houding)
3. Inhoud (beleid, doelstelling, programma)
4. Techniek (instrument, model, ICT, werkvorm).

Bijvoorbeeld:

- verbinding met generieke voorzieningen?
- samenhang met andere e-overheid bouwstenen?
- gebruik van standaarden?
- noodzaak van ketensamenwerking en samenwerkingsverbanden?
- implementatie - en beheerbehoefte?
- benodigde competenties en kennis bij betrokken medewerkers?

Op hoofdlijnen worden daarbij de volgende procestappen doorlopen.

- Informeren
- Vooronderzoek en publicatie
- Analyseren Impact
- Publiceren van de resultaten

Hoe? Door het houden van interviews, workshops en expertmeetings. De deelnemers hieraan hebben inzicht in het proces bij de gemeente. Ter ondersteuning kan bijvoorbeeld een enquête/survey, GDR (Group Decision Room) of een forum worden ingezet.

De essentie van de impactanalyse is het proces dat deelnemers met de vragenlijst ervaren en doorlopen. Samen werken ze toe naar een beter uitvoerbaar beleid. Zo dicht de impactanalyse de afstand tussen de "Haagse" tekentafel en de dagelijkse praktijk.

Wie? In samenwerking met alle belanghebbenden, waaronder de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het verantwoordelijke ministerie wordt in projectverband de Impactanalyse toegepast op een beleidsvoornemen. De KING Impactanalyse richt zich in eerste instantie op gemeenten, maar kan ook gebruikt worden door andere uitvoeringsorganisaties zoals provincies, waterschappen en ZBO's.

Ervaringen De eerste pilot is uitgevoerd op de EU Dienstenrichtlijn (nu Dienstenloket genoemd) in de periode december 2007 t/m februari 2008. Een tweede pilot is uitgevoerd door KING in de periode februari 2010 t/m april 2010 op het Landelijk Register Kinderopvang.

Met behulp van de Impactanalyse is concreter gemaakt hoe de nieuwe voorziening zal functioneren en daarmee ook welke consequenties dit heeft voor gemeentelijke processen. Ook is, in een vroeg stadium, duidelijk gemaakt welke vraagpunten het voor de wet verantwoordelijke ministerie nog moet oplossen om deze wet goed implementeerbaar en uitvoerbaar te maken. Meer over de toetsing van de EU dienstenrichtlijn en de wet kinderopvang en het Landelijk Register Kinderopvang leest u in de rapporten: '[Moet kunnen](#)' en '[Pieken op het juiste moment](#)'.

Vervolg De KING Implementatieaanpak sluit direct aan op de KING Impactanalyse en helpt gemeenten stapsgewijs bij de implementatie. De

KING Implementatieaanpak is succesvol toegepast voor onder andere het Digitaal Klant Dossier, Mens Centraal en de Wet Kinderopvang.

Hoe is de KING Impactanalyse ontwikkeld?

De KING Impactanalyse is gebaseerd op de informatiekundige uitvoeringstoets die ICTU/EGEM in samenwerking met TNO -ICT heeft ontwikkeld en de impactanalyse van Divosa/CP-ICT (beide overgenomen door KING).

De inhoudelijke checklist is tot stand gekomen door een uitgebreide literatuurstudie naar terugkerende complicaties bij de uitvoering van wet- en regelgeving. Deze lijst van potentiële uitvoeringsproblemen is voorgelegd aan experts bij verschillende overheidsonderdelen, zowel rijksoverheid als lokale overheid. Daar is de definitieve checklist uit voortgekomen.

Voor de werkwijze van de impactanalyse, de expertmeetings en de toolbox, is inspiratie opgedaan bij '[Concept Viability](#)', een vergelijkbare methode voor het toetsen van de uitvoerbaarheid van ideeën uit de publieke sector. De methode is in het Verenigd Koninkrijk ontwikkeld door Intellect, een brancheorganisatie voor ICT-leveranciers, en is daar een groot succes.

De huidige Impactanalyse is in beheer bij KING en wordt doorontwikkeld op basis van nieuwe inzichten en ervaringen

Informatie Voor meer informatie over de KING Impactanalyse of het starten van een toetsingstraject kan men terecht bij Joël van der Elst (KING): joel.vanderelst@kinggemeenten.nl, telefoon 070 373 8017

KING, oktober 2010